dar p. M. Szukiewicza 12/3 19.

Ek

Otakar Březina.

Svítání na západě.

Pro milovaného básníka polského

Matěje Szukiewicze

z úcty opsal

Matěj Lukšič.

*

Ples věčných svítání do soumraků mých zpíval,
v nach růží západních se třásl rosou jitřní.
Den času nového mé slunce rudě stmíval,
však šerem duše mé lil tajnou záři vnitřní.

Most bledých paprsků má píseň zvedla v pýše
nad hlubin zrcadla, kam obraz hvězd jsi protkal;
mé touhy, kající, šly po něm v rodné výše
a mrtvých předků sen mé snění na něm potkal.

Včel rojem před bouří když myšlénka má vřela
a ticha věčný hlas v ní těžkým echem zmíral,
když radost života mi dvéře uzavřela
a pokyn bolesti je dálkám otevíral,

své stíny žhavý den na cestu noci metal
a z květů jabloní mi leden dýchal v sněhu:
ze zrní ostřin mých sad jiných vůní zkvétal
a šelest rákosí mi pěl o druhém břehu

V hod věčných vzkříšení tvůj kvas jsem toužil píti,
však žhavých účinků jsem neznal zrání tvého;
teď mdlý a opojen v své krvi slyším hřmíti
let vichrů z vinic tvých, žár léta tajemného.

U zdrojů nafty tvé, jež zapáleny chvějí
se dechem staletí a svítí věčným zořím,
jsem lampu dolévat, však plnou číši její
jsem převrh na sebe a v plamenech teď hořím.

*

Ranní modlitba.

Stan černý smrti, jejž rozpíná duše na cestě své, aby odpočinula,
jsem svinul dle rozkazu tvého a obrácen k východu světla,
řekl jsem myšlenkám, klečícím na růžových kobercích jitra: Modlete se!
O Nejvyšší!
Tvůj úsměv mystický zatřásl zemí šlehnutím úrodné mdloby,
nedočkavé hlasy všech vůní zmateně vyvalily se z růží,
žíznivé klasy prohnuly se s bolestnou rozkoší pod sesutím světla
a zdravé vtáhnutí dechu radostně rozesmálo žijící formy. –
Ale zraky milenců snů se zatměly bázní, vyhýbavé a kleslé
pod jiskřivým pohledem dne, v němž svítí divoká žádost nezrozeného.
Jako hněvivý zrak dozorce davů a sil přelétl krajiny země,
zachvěl se před ním život, zabouřily dílny všech krví.
Oblaky s drápy ohnivými vyhrnul z vod (schoulené v moři zářící hnízda),
vpadl do stáda opilých vůní a hlas jejich zakřikl hněvem bílého žáru,
ve varu světel rozkypěl barvy, žhavé je nastříkal v duše,
a palčivým popelem okamžiků posypal hlavy lisujících.

Hodinami zazvonil všem duším počátek žně o Majiteli polí a stád!
Všichni viditelní a neviditelní služebníci vyšli na souvratě tvé,
ale rachot tvých vozů, naplněných úrodou, zahřmí jen do snění básníků.
Tvá bude úroda na polích lásky a v zahradách, kde jaro omdlelo vůní,
úroda chudých, zmořená suchem v den setí a deštěm v den mlácení klasů,
úroda těch, kteří pohledy síly určují hranice majetku tvého
úroda bolesti, s květy, jež hoří všemi barvami duší
a jako příliš vytažené lampy, jež kouří dusnými vůněmi smrti.
Úroda setby, jež čeká pod sněhem času na dobu staletých tání
a královská úroda zrní nezasetého.

I já, jeden z nejchudších, vycházím poslušen na hlas tvého zvonu,
na zděděnou líchu mých mrtvých, kde klekání stichlá mi hlaholí z hučení větrů,
a oněmlé hlasy z šepotu stvolů mne sílí povzdechem dávna.

O Věčný! Až žárem se rozpuká země, dej ať sednouti mohu do tvých stínů!
Až umdlím, přej, aby mé naděje se napily vína šumného budoucí září!
Až prací zrudnou mi tváře, nech je zlíbati pohledy mrtvých,
a pot mého čela ať ovívají etherné ruce těch, kteří mne milovali!

Dej požehnání mým zrakům, když utkví na bujném osení šťastných,
a pevnost pohledu mému, když uzří mystické znamení smrti na
květech zahrad a duší!

Hlasu mému dej hudbu lahodnou ženčům, jak zvonění o polednách,
a písni mé stříbrné kadence potoků uprostřed polí, v čas žízně!
Dej, aby mé kroky vzbudily z umdlení radostné čekání bratří,
a na můj pozdrav aby vlídně odpověděli pospíchajíce!
Dej, ať v hněvivých pohledech nepřátel dovedu uctíti záření tajemství tvého,
a chvílím, které proti mně vyšlou, ať řeknu s úsměvem: Dělníci moji!
A nezasloužím-li, aby má křídla se vznášela silou mého zraku,
ať lítost má vznáší se silou, po níž teskní má slabost!
Dej duši mé odvahu mlčení, když jsi promluvil znamením,
a zahradám mým dosti růží, když nastane doba navíjení věnců!
Učiň, ať pravda má podobna jest knize modlitební,
aby každý v ní našel modlitbu svou, i zavržený i umírající!
A odrazí-li se věčně slunce v mém slově, ať v radostnou extasi zardívá bratry
a květy jejich touhy ať obrací k věčnému ohnisku zrání!
Dej, ať v paprscích úsměvu mého pel z polí mých padá na sousední líchy,
a dech bolesti mé ať sráží se v krystaly léků těm, kteří hledáním onemocněli!
Ticho mé samoty naplň šuměním křídel zbratřených duší,
a okamžiky radosti mé ať vonným deštěm se nad loži beze snů třesou,
jako zpívání harfy k útěše zarmouceného.
Dej, aby mé myšlenky byly jak jarní větry, jež přinášejí rytmus
budoucím písním,
a jako vichřice, které nutí k návratu chodce před cestami smrti!
A umírajíce ať podobny jsou těm květům (symbolům setby z jiného světa),
které, když vadnou úpalem denním, ještě po jahodách voní.
Unaven prací a láskou a bolestí zlomen ať usednu v kvetoucí meze
a zbytek dne ať ztrávím pohroužen, němý, ve věčnou hudbu tvých světel.

Až večer se nakloní k zemi a zakřiknuté vůně se vrátí,
i já půjdu, pracovník osamělý, k příbytkům kouře stoupajícího
Pod tvým stromem usednu, jež všemi prostory korunu košatou zdvihá
a v jehož černém, ledovém listí zvoní tichem hvězdy, jak včely všech úlů;
má hrdost, zamlklá za dne, k mojí písni se vrátí,
políbením, jež nekonečnými činí paprsky zraků, na oči mne zlíbá,
a těm, kteří poslechnou, s hlavou pyšně vzad skloněnou zpívati budu.
Zpívati budu tvé dějiny, jež v duších mrtvých národů jásaly zářením dneška,
a v duších živých neznámým jazyka budoucna mluví.

V epickém toku všech barev, v tisících tonů, v bizarních rozkřetech hmoty,
v prostoru smutečných tišich, v nichž buší kladiva skrytých tvých dílen,
kde formuješ budoucí slunce pod klenbami načernalými,
až jiskrami z kovadlin tvých do závratných výší třeští se světy!
V lyrismech tušení, v šílenstvích hrůzy, v sinavém třesení zářů,
škálami vášní, v notách dle klíčů a předznamenání smrti.
I rozpustí se má slova jak sůl v žíravém dešti tvé vláhy
a krystalovati budou v sršení jiskra a v praskotu neznámé síly.
Barvami neviditelného vidma mé obrazy se vzejmou, hýřící slavou,
stíny jejich budou položeny oslňujícím zářením pozemských světel,
však jejich světla tvým stínem; a do úbežných bodů
paprsky jejich perspektiv se v ohniska slétí.
I pozdvihne se sen můj s křídly zachycujícími pellery věčného jitra
a jako gigantšký fantom orla zem ponese v žhavých svých spárech,
na dvě strany rozhrne černé oblaky noci a lehne k tvým nohám,
a zrak své pýchy nastaví pokorně proklání pohledu tvého
v syčícím výtrysku krve oslepl záři.

Tys nešla.

Příliš brzy jsem rozsvítil lampy a do váz natrhal kvítí
a vůněmi, jež v plamenech šlehají krví, své síně jsem nadech
koberce prostřel jsem, nalíval vína, v nichž slunce minulá svítí,
jež před lesy usínala v chudých mých vinohradech.

Tys nešla. Hodiny z dálky se smály, má jara v nich jasmíny kvetla,
a dýchala na tvůj neznámý obraz věnčený liliemi;
čas vadl, růže mé chřadly, vína má hořkla, rudla má světla,
a sny, jež jsem ti naproti vyslal, se vrátily teskny a němy.

Tys nešla. Zaklínal jsem tě magií Vůle, jež prostorem sálá
proudy tajemných spojení a přenáší nejhlubší chvění!
Větrům jsem házel sesbu své touhy, aby v duši ti vzplála
v ohnivé keře a sugescí vůně vedla tvé snění.

S dušemi básníků jsem hovořil o tvé váhavé chůzi;
naděje má s unaveným úsměvem seděla na prahu dveří;
oněmly cesty, bázní se schoulily stromy a v soumraku hrůzy
šlépěje přátelských kroků jak černým sněhem se zavály šeří.

Tys nešla. Kdo tě potkal a svedl z mých ~~cest~~ zahrad? Či leká
tě oblak, jenž zhaslými slunci se pozdvih' a nad mým domem se prostřel?
Či smrt, která zabíjí v křižovatkách mé hosty a čeká,
až sám se přiblížím k oknu, blízko na osudný dostřel?

Je pozdě již. Záclony zdvihám, okna svá bez bázně otvírám výším
od hvězd zvonícím písni započaté před staletími;
neznámý hlas tvůj chladivým nárazem étheru slyším
z té písně věčné se třásti tony přitlumenými.

V noci všech světů padá, kde polibků jásavá bouře se sráží,
jež rozžehá v křížení blesků nesčetné životy příští.
Věř, my se to líbáme tisíci retů, objetím tisíců paží,
ve věčnosti bolestné něhy, jež od věků do věků prýští!

Ve vášnivém tepotu věčného Srdce, jež tisíci údery buší,
v tišení, jež prochází hroby a svítí z budoucích zoří,
v tajemství Zrání, jež v jedné duši slívá tisíce duší
a pohledem letícím věky na tváři spřízněné hoří.

Vteřiny.

Dýcháním věčna rosíš mé květy, když nivy mé práhnou,
jim lípy mé před okny chví se a větvemi zvoní mi sklem;
z moří poslední noci mé noci jak oblaky táhnou
tížené třesením zarudlých hvězd a odvěkým snem.

Mé vteřiny tekou jak prosakující krůpěje teskného mžení
dnem mým do zahrad mé smrti, kde zraje soumraků mystický plod;
šelestí v duši mé jak raněných listů krvavé chvění,
bodají zraky mé reflexem západu v hladinách neznámých vod.

Pozdravy z druhého břehu, jež ke mně vichry tajemství sváły!
Zvěsti budoucích cest, jež kříší v hlubinách zalkání ech!
Údery tichem, jak znamení v noci, když předel umírá v dáli
a jeho přízrak se plíží v slově ozářených snech!

(Kapky) Skytnutí nárazu z nějž prýští zvonění hudebních strojů
nesené rythmy staletých hodin, duše minulých let
šuměním dávného smíchu, hořkostí ulehlých bojů,
touhou, jež k zapadlým blankytům lásku mou obrací zpět!

Kapky těkavých olejů, z nichž neznámá vůně se vzdýmá!
Otravná dechnutí plynů, stlačených v jiskřící smích!
Vzkmitnutí blesku, v němž duše smutek zajetí vnímá
a nervosně chví se před skanutím vlhkosti z klenutí žalářů svých!

Jiskry vychladlé dřív, než mohly v mém krbu se vznítit
a růžové teplo s lichotným výkřikem dechnouti v samotu mou,
vteřiny příští, jež v šero mých nocí budete dráždivě svítit,
v snění mém bolestně doutnat a za dne mi hasnouti tmou!

A nejbodavější ze všech, vteřiny, kterých jsem neměl a čekal
a nejsladší ze všech, vteřiny, které mít budu a nebudu znát:
vteřiny rozkoše, jichž jsem se v umdlené snivosti lekal,
vteřiny hrůzy, jichž jsem se bolestí odvykl bát.

Proč odvracíš se, o Slabá?

Znám chvíle úzkosti, když hladiny duše zahoustlé zatížením,
dech větrů z pohoří Dálek mi svraští nervosním chvěním,
kéž slunce v nich roztříští v salvy bolestných jisker a žehů,
a roztřese obrazy zahrad, jež do hlubin vyrostly z břehů.

Když kráterů Západů zdvihne se popel a v řeřavém plání
noc uhaslých hvězd a neznámých jiter mi do tváře vhání,
a v příšerném rytmu, jejž skanduje předem umírajících rukou
mých myšlenek zrhané lety, jak křídla krvavá tlukou

a v závrať mne rozhoupávají nad vlny tvůrčího zmaru,
kam padají světy nenávisti a smutku a světel a tvarů,
dějiny vykrvácených rodů, mlčení zakřiknutých duší,
sny, které dřímou, sny, které září a sny, které tuší.

a všechny, které se nerozsvítily! Hodiny věčné a teskné,
jež nenadešly! Dni, jichž pouhé svítání leskne
se v nocích nestvořených sluncí, až vlající, jednou
jak svinuté prápory v rukou Nejvyššího se zvednou.

Proč odvracíš se, o Slabá, když blížíš se k rodnému prahu?
Když z výorání dědičných lánů cítíš tajemnou vláhu,
jež pozdvihla z prachu tvé snění? A zrak tvůj, bázliv a schýlen,
proč svírá se v slzách před zardělým reflexem otcovských dílen?

Slyš hučení odvěkých moří pod blankytnou ohnivou šíří!
Protéká splavem tisíců duší a víc a jiskří a víří
a šlehá! K pochodu tvému píseň! Od břehů věčna se slévá
a z jejího ~~reflexu~~ refrénu pozvání Nejvyššího ti zpívá!

Legenda tajemné viny.

Jas hodin mých budoucích ozářil chvíli tu v snech
a všemi svícemi lustrů rozkvetl v dní mých sály slavnostní
tam prýštěla hudba mých budoucích jar a stajených něh,
rtů, které mne opojí, jiskřil tam smích a mámil tam dech,
a zraky, v nichž čeká mne mlčení rozkoše, s touhou tam plály

Však marně jsem kráčel, kde v závratných rytmech se třás
zpěv žití. Stín někoho, jenž za mnou šel, přede mnou splýval,
šel ze sálu do sálu, kam vkročil, zhas světelný jas,
zrcadla temněla, touha se zachvěla a hudby vítězný hlas
jak sražen v nejnižší oktávy úzkosti němé se slíval.

Ó duše má, odkud on přišel? A kolik staletí snad
mých předků dušemi procházel, než došel až ke mně?
Na kolik svatebních stolů jak ubrus koberec rekvií klad?
Na kolik růžových úsměvů dechl svůj podzimní chlad?
A v kolika lampách plamenem solí a lihu sesinal temně?

Slyším v duši:

Když slunce zpívalo, tys na svůj nástroj nesáh,
jen pod mým bodnutím krev tryskla tónů tvých;
tvá ruka v křečích jen zahřměla na klavesách,
jak v noci úzkosti na dveře umdlených.

Klam vonných polibků ti z jarních růží nevál,
jen ptáků jižní ~~let~~ tah a ironický let;
když oblak úrodný nad krajinou se sléval,
svou dlaň jsem nastavil a tvůj jsem přikryl květ.

Před zrakem duše tvé jsem utkal závoj žití,
svit záře tajemné jak rosa prýští v něm,
když žízní prahl jsi, tvým snům jen dal jsem pití,
však jejich žádostí tvé rety spálil jsem.

Když slunce zpívalo, tys na svůj nástroj nesáh,
mé barvy rozložil's jen prismem slzí svých;
tvá ruka v křečích jen zahřměla na klavesách,
jak v noci úzkosti na dveře umdlených.

A zpupný roj tvých včel, jenž z mého ulét' úle,
ze stromu dutého jsem kořenem vyhnal zpět;
tvé dni jsem uvěznil a sugescí své vůle
tvých písní zahořkl jsem mízu, dech a květ.

Žalm ke cti nejvyššího Jména.

Tvé jméno jsem vzkřikl, když sen obrazy těžkými v duši mi leh,
jak teskná legenda chrámových oken v uhaslých modliteb dýmy.
Výkřik můj zachvěl se z podsvětí duše, kde osců mých vlní se dech,
a světla tisíce neznámých oltářů prolétla soumraky mými.

Zpívám: O Bezejmenný všech mrtvých i budoucích jmen,
jenž carstvími duší staletí šel jsi zamyšlený a něžný,
vzpřímen na hladinách moří, ve zracích nerozsvícený den,
a v pohybu ruky určení uzrávajících sluncí a zemí.

Z království smrti, jímž jsi prošel, tvůj obraz kráčí mi blíž,
tmou zavřených očí mi svítí, svou nocí v duši mne pálí,
mé mrazení slávou ti hoří. V snění mé naděje sníš
a v srdci mém neslyšnými echy tvé kroky se odráží z dálí.

Zřím tě jak s úsměvem, jenž v zástupech bytostí omdlením slastí se chví,
svou pochodeň zdviháš, z níž kape bolest v krůpějích hořící smůly
do křečí tuhnoucích těl! Ty, jehož stínem je tajemství
a jehož síla má jedinou bázeň: svou vlastní mystickou vůli!

Prameny zpívajících hlubin se prýští pod tíží tvých stop
a jako studnice nafty se nítí šlehnutím pohledu tvého!
Žíravá myšlénka tvá rozpouští světy! Jako vápenný hrob
ztravuje mrtvé všech bojišť. V ní dříme nádhera nepoznaného.

Tvé jméno je probuzením všech hudeb, všech větrů, moří a tich,
všech písní, hlasů a smíchů, umdlení, bouří a štkání,
všech narození jediný výkřik, všech agonií jediný vzdych,
vířivé hučení míz, přelití rozkoše v nervech a vzplání,

šum všech polibků, náraz všech krví do tisíců žil,
třesení všech hrůz a napjatých křídel všech smějící se tepot,
pochody davů, orchestr času s tóny zpívajících chvil
a jeho odraz, jenž od hranic ~~časů~~ světů se vrací, jak ztlumený šepot,

jimž mrtvé hovoří po staletích! Heslo mystických vět,
jež uspává duše v jediný sen a vzbouzí do nesčetných jiter,
z nocí, světel, vůní a jedů v nich křísí zázračný květ,
jenž dýchá vlněním slov a uvadá sesmutněním niter!

Má duše se třese v páře tvého dechu, můj hlas
je přehlušen tvým mlčením, můj úsměv je zrakem tvým spálen –
a na cestách smrti kráčím ti vstříc, kde zářící jas,
jenž prýští z tvých kroků, noci mou svítí, tesklív a vzdálen.

8

Tajemství bolestí.

Tvůj vichr z žhavých hor, jenž prvních jiter táh,
mým podem od věků hnal prachu zdvihlý sloup.
V dech dávných spálenišť mne halil v myšlenkách,
a mrtvých mlčení mi složil v duše hloub.
On určil dráhu mou, mých tužeb let a směr,
a chvěním černých vln mi světlo nítil tmou.
V střed žhavých pavučin, jichž každý poloměr
je k hvězdám napjatý, uvěznil vůli mou.

Tajemství bolestí! Výkřiky soumraků!
Škubnutí Blížení po vláknech etherných!
Potkání ohnivá mystických oblaků,
jež svítí pohledům do dálek nádherných!
Stem blesků slyšel jsem váš reflex v duši hrát,
na křídlech úzkosti let smrti chvěl se v něm,
zpěv žití budoucích, zor příštích vonný pád,
šum lesů tajemství, jenž septá vesmírem.

V tvých zářích zsinalých mi v tanci vůní vstal
svět žhavý radosti na březích ztracených,
kde lože růžová sen lásce uchystal
s požárem svatebním ve zracích vznícených.
A preludiemi tvých varhan slyšel jsem
klam písně rozkoše, jak z hlubin žití vřel:
Sen svůj jsem maloval na černém plátně tvém
a na tvých kamenech jsem jeho barvy třel.

Tak kráčím cestou let, tvých větrů jásá smích,
hořkostí ukrytou jím dýchá každý květ.
Do dálek zanáší mi výkřik přátel mých
a z mlhy odváté mi zavívá druhý svět.
Den před mým zrakem tlí a taví věcí tvar
a roste, příšerný, v dým nerozených dob;
a v horkém dechu tvém mé krve kypí var,
smrtelně zadýchán do černé páry mdlob.

Mé chvíle třesou se, jak prachu smolný kmit
kol struny vířící, jež tvojí písní lká.
Na stavě neznámém mých zhaslých září svit
tvá ruka v příští šat mé duše, černý, tká.
Přes ohně západů, jak uhlí plamenné,
jež v zracích odráží žár svatých šílenství,
pochmurných myšlének mých stádo zmatené
tvým bičem žene Pán na pastvy tajemství.

Vladaři snů.

Bratři, jichž duše klekají vedle duše mé v svatyních Nepoznaného,
jichž ruce dotýkají se mých, když sypeme zrní na uhlí společné kaditelnice,
sblížení opojením společné modlitby, jíž přijali jsme dědictvím věků,
seslablí zadumčivým vlněním hudby, jíž chvěje se vesmír.

Vy, kteří vracíte se unaveni hrubými výdechy pozemských barev,
přemoženi vladaři snů, inspirovaných hvězdami neznámých konstelací,
vy, jimž krev vyhrnula se z pórů ve výších ztemnělých odvěkým mrazem
a dýchání křečovitě se trhalo v ovzduší, jímž prolétají světy!

Vy, kteří zsinali jste, omámeni tajemstvím hlubin, kde hasne pozemské světlo
v kouři plynů stoupajících z utajených plamenů věčného tlení,
a zavěsili žízeň na pavučinná vlákna myšlenky, v pýše snovaná v lano!
Poutníci, kteří jste navštívili svatá místa, zpustošená šílenstvím davů!

Milenci pološera, jichž zraky vykly rozeznávati formy v zatmělé noci!
Vy, jimž zhořkl výpar krve, jenž sládne otřásanými vlnami vášní,
nemocni touhou po objetí duší, jemném jak slití paprsků sbratřených barev!
Hymnus jste zapěli čistému Políbení!

Hymnus koupaný v reminiscencích kantát k oslavě Nanebevzetí,
ozářený oblak pršících tónů, jež rozplývají se jak sladkost na rtech milujících,
sníh hvězdných krystalů vůní, padající v rozžhavené záření bílých linií těla,
jež vítězně od věků pálí dědičným sněním i vaší zachmuřenou žádostí.

Duše vaše v lítostech pohlcovaly narážení neviditelných barev
prodlouženého vidma,
trpěly ovíváním neznámého chvění a smutkem neslyšeného pláče,
(iluse věcí — řekli o vás — hořela chorobným klamem ve vaší duši,
když smutek nekonečna dýchal ve vašich odmítnutých a zapřených rythmech.)

Životem prošli jste od plamenů extasí, tepajících jak nedočkavé třesení křídel,
až k omdlévání duše, když pruty bolesti, žhavé, v páteři provlékají se míchou;
úzkostné znamení, tušení Porozumění, zpracovalo vaše rysy,
jak idea mistra přehnětenou formu. Leč vašich očí slzy nejpalčivější

uschly ve vaší duši, by nikdo jich neviděl chvíti se v řasách, o Hrdí!
Trpěli jste šílenstvím groteskních vidin, mozek raněný úpalem krásy,
trpěli jste bolestí slova, seslablého a znechuceného nánošením let,
oslepelého jak zrcadla kovu ve vzduchu, do něhož dýchalo množství.

O Vítězi, jichž kořist je posměchem nepřátel a lítostí přátel!
Hynete samotou v ostrovech, o nichž vám zpívaly hvězdy a oceány!
Poníženi vracíte se v domov, k vápenitým břehům, jež houbovitě se drolí
nárazem věků, a kde nikdo nevěří vašim zvěstem, syceným vůněmi jihu.

Bledost vašeho procitnutí, jak znamení tajného hříchu vás zradí.
Úsměvy druhů zhasnou před vašimi zraky, v nichž třese se záření dálek!
(Neboť milovaná jest tvář, v níž krev prosvítá růžemi usmívání,
ale hrozná, zjeví-li se z druhého žití nocím milenky v hallucinacích.)

Truchlí půjdete zahradami žertujícími s jarem, květy, jichž vůně vám cizí,
sesba z vaše tropických nádher vyrůstá bílá a mroucí v severních slunných,
studené je dotknutí ženy, lhostejné potkání duší, únava mlhami padá,
a vaše pýcha, jež povrhla nasycením země, zvrhne se výsměšně v touhu
ssáti vyschlou šťávu těch hroznů,
které jste rozmačkali, bezděčně, ve svém královském snění.

Předtuchy

Dým předtuch se plazil mou duší ze sražených požárů svát,
Odpověď němou na neznámá slova na rtech cítil jsem tát.
Sinavým deštěm hasil má světla budoucích soumraků pád
a s úzkostným pohledem se ke mně tulily barvy.

Zdlouhavý rytmus věčného chóru v duši mi výstražně sáh.
A slitá echa tisíců kroků, jež zapadly v staletých tmách,
jak odražená z klenutých chodeb mých budoucích drah,
vyšla mi naproti poselstvím tajemné jednoty snění.

Šílená jasnost mi letěla smysly, druhého zraku sršící proud,
jenž probíhá časem, krvavá zaříznutí mystických pout,
nárazy vesel zakletých loďstev, jež z dálek slyšel jsem plout
k přístavům zavřeným dosud, pod blankyty nerozpjatými.

I tušil jsem bolestnou souvislost věcí, staletých paprsků slet,
jenž vyzařuje se z duší a v duše se odráží zpět
snem příšerným otevřených očí, snem žízně, krve a lest,
jejž určil si sníti do splnění odvěké kletby.

I modlila se má úzkost a v její slova zněl signál Anděla žní,
jenž v ložnici duší výkřikem agonie do snění zní
zvoleným žencům, jež odejít mají a těm, kteří opodál sní,
zpívá o těžké, nepřetržité práci na věčných nivách.

Němé setkání.

Jedenkráte oddech cizího žití zarděl mne blízkostí zpřízněné touhy:
hlas vonný očekáváním, jak modlitba zvonů, věca, před velkými svátky.

Chladivé poprchávání tónů, jimiž okřívá píseň omdlelá tichem,
a naděje seslablá nekonečnou chůzí v krajinách zářící mlhy.

Šumění nesmělých kroků, když láska jde dušemi v sněno
a vzbouří vítání krve illusí úsměvu žádostivého

Jedenkráte oddech cizího žití zarděl mne blízkostí zpřízněné touhy:
záclony lože se zachvěly, odhrnuty diskrétní rukou, a klesly.

Teskno. Zapadla minulá slunce, slzami zvětšují se hvězdy,
smuteční cypřiše čekají u cest. Nepoznány se míjejí duše,

každá svou rozžatou svítilnu při potkání cloní, nedůvěřivá,
jen dlouhé stíny vzpomínek táhnou se za nimi přes celý obzor.

Kam padnou, tam rostou mystické květy vyzařující uhaslá světla,
a z jejich listů rozemnutých, voní mi lítost němého setkám o smrti.

O Minulá, když smrti věčný passát…

Vzduch světlem hořel, v těžkou vůni stlíval,
kov její písně v sladké stříbro tál
a smutek dní, jenž v duši zrcadla se díval,
před jejím prahem okouzlený stál.

O Minulá! Když smrti věčný passát
ze zátok stínů v modrá města táh',
v tvůj pokoj písněmi a dívčí vůní nassát
do oken lehl a kvílel v mrákotách,

plyn uhelný se v řasy záslon tiskl
a dechem padal dusivě do snění,
tvé písně žhavý proud, jak výkřik světla vtryskl
v orchestr tajemného mlčení.

Zas hořel vzduch a v těžkou vůni stlíval,
kov zvonů v tvrdých intonacích tál
a smutek dní, když v duši zrcadla se díval,
u tvého prahu zadumčivý stál.

Mythus duše.

Krajinami, jež po staletí kvetly ve zracích mých předků,
šla duše má ohnami nezrozeného snu, s očima zavřenýma a němá.
Za každým jejím krokem valila se černá povodeň ~~smrti~~ noci,
jež vypíjela slunce, smývala barvy, zatápěla bohatství duší,
drtila poslední slova mých otců němým nárazem vln,
a zalévala kořeny nynějších bolestí vlahou uhaslých světel.

Konečně jitro mi vzplálo ohnivým prosvítáním nalité krve,
v oblacích mlh, jež kouřily se nad hřbitovy staletými.
Uhaslé barvy oslepých zraků okvěly přede mnou vzkříšené dnem,
dávné požáry slunce, tolikrát pohřbené v hrobech, mi vzplály,
dálky tolikrát svinuté smrtí rozložily přede mnou jiskřící obzor
jásající illusemi tvarů a staletími naskládaných vůní.

Otevřel jsem knihu obrazů mrtvého snění,
jež vypadla kovově těžká z vychladlých rukou na prsa mých předků
(dědictví nejstarších věků, dobyté vítězstvím prohýřené krve,
palimpsesty, kde vesmírem dneška prosvítá vesmír prvního slunce).
Oddech času jsem cítil, když jsem obracel její zavřené listy,
staletí kraje přede mnou táhly, pokryté zhaslými pohledy mrtvých,
jež svítily mi z nich tajemstvím nálad:
odkvetlé touhy v záhonech růží, dávné lásky ve stínech lesů,
extase barbarských modliteb zpívaných na ohnivá themata bouří.
Oněmla slova vzkřikla mi na rtech, políbené bolesti v těle,
žízně tolikrát napojené smrtí v mé žízni
i žádost objetí, jež rudě dousná mi v krvi, vznícená z jisker prvního procitnutí.

Hřmělo nade mnou z blesků, které šlehly ve vzduchu před staletími,
a hořké soli smutku, jimiž od věků tekl můj pramen, v mé studni se rozpustily.
Z písčitých půd rostla má rýže, z řečiště staletých vod,
jež opařené mlží mi den a teskní mi přívětivé žehnání slunce.
Na stožáry lodí mých snů sedala píseň, pták mystický umdlený letem,
jenž z krajů opadávajícího listí táhne pod blankyty věčného zrání.

Ale únava věků nalila tíži v můj pohyb a v rytmech sestárlých kroků
slyšel jsem dunění noci, jež věčná padala za mnou.
Zhořkly mi vůně rozkvetlých dálek, jež dávaly mým očům zapomenouti.
Žáků jsem nenašel zavlhlých láskou, z nichž svítil by mi příbuzný život
a žárem ze setkání pohledů zanítil v hymnický požár mou duši,
v zapomenutých stepích, kde marně stlívají výdechy odvěké vášně. —

Unaven zvykl jsem konečně zpívání noci a miluji západ.

Miluji západ, když zdvíhá se na návrších strážnými signály ohňů
a za vířících hudeb slavného ticha ohlašuje vítězné vtrhnutí Nepoznaného,
jež sněním poráží silné, ve mdlobách milenců tajemstvím života zpívá,
jako soucitný dotek klade se na čela teskných
a nemocným počítá údery tepen.

Ať rostou černé vegetace stínů z kořenů stromů, zalitých krví!
Ať plazí se narudlou zemí, tenata černá mých kroků!
Ať opínavým žíznivým bylinám vyssávají poslední mízu mých ~~kroků~~ květů,
jichž barvy jsou oslepljým odleskem cizích nádher!

Ať rozklenou se nade mnou stmělé výše, kde dýchají tajemství smrti,
jak spící netopýři zavěšeni na zářivých skobách hvězd.
(Jsou unaveni lovem minulým i budoucím a oslepnou přítokem Rána.)

A zastaví-li se duše má na dlouhé pouti mých otců staletími,
až v černém zrcadle zmaru uvidím tvář svou změněnou formami nového žití,
pozdravím zmlkáním stíny a píseň zazpívám živým,
i poutníkům budoucím, kteří odváží se trhati květy v údolí smrti,
a utrpením čisté v mystické Myšlence, jež zraje pro nás rozkvětem tvarů,
a od věků dumá o plemenu silném, jehož krev bude sršeti jiskry
dmychaná nejvyšší vůlí,
o vinařích, jež zapálí síru v sudech, kde se zkazila staletá vína, silíce slabé,
a naházejí před sebou ohně do nahustlých plynů, otrávených potem,
aby vyčistili dálky a vzkřísili vůně ve vzduchu,
jež budou dýchati zástupy příští.

Nálada.

Šum žárem umdlený na větve tíhou naleh
a visel bez hnutí, co v teskných intervalech
les dýchal přitisklý a posu hořký příval
z rozprysklých zelení mu hrubou vůní splýval.
Šla bledá únava pod stromy nehybnými,
po bok mi usedla, v tvář dechla tušeními,
stesk věčné otázky mi v zraky ponořila
a řečí mrtvých slov s mou duší hovořila.
Květ slunce přezrálý do bílých žárů svadal,
v šer haluzí se třás a modrým listím padal
v tich apatických němé vysílení, v mechu
se rozdoutnal, a lázní tajemného dechu
mne mdlobou kolébal, jak pod vlnami
krev z otevřených žil by tiše řinula mi.

Podobná noci.....

Zas dávná bolesť v záření zraků mých mrazivou mlhou se vsála,
a žeravé vydychování barev mi srážela v bělavé kotouče chmur.
Touha má, dušená, v třesení chorobném dotknout se bála
myšlének rozžhavených klaviatur.

Šat soumraku duši mou oblékal, z doutnavých, palčivých paprsků snován,
a ticho do nejhlubších, hrobových polok sjíždělo klesáním škál.
Den odcházel, zarmoucen, útrpným pokynem hodin pozdravován,
jak od lože mrtvého ode mne v zadumčivou svou dál.

Jen bolesť mi dýchala hlubokým dechem, jenž Vzkříšení zpívá,
nepodrobená času, vítězná nepřítelkyně snu,
podobna noci, jež jediným pohledem do všech oken se dívá
a všem pohledům otvírá jediné okno k věčnému dnu.

Jen bolesť mi dýchala hlubokým dechem, v němž utajen leží
výkřik mé matky, jak první mou hodinou chudou síní se táh,
i poslední výkřik, příšerně ~~laskavý~~ jásavý, jenž v hlubinách duše mé střeží
tohoto snění slzami vlhnoucí práh.

Až sedneš za můj stůl...

V těch krajích duše mé, kde neplá světlo denní,
zas dávným šelestem se blíží doba žní;
mé zrní ztracené tam zavál vítr snění
a v klasech mlékem zrá mu záře měsíční.

Vod věčných oddechem zas večer těží prossát,
dech země závratný mi stoupá osením;
v šum větrů zámořských, v klekání mrtvých osad
pád rosy hřbitovní mi zvoní umdlením.

Jdu, teskný, duši svou, kde setba noci zraje,
bezdětný hospodář po zkvetlých mezích, sám
a v hudby tušení, jež siným světlem hraje,
na noci budoucí své lásky vzpomínám.

Až sedneš za můj stůl, čekaná Nepozvaná
se zraky tajemství, se slovy němými,
s bohatstvím neznámým, milostná, obávaná
s dotknutím ledovým, s polibky věčnými,

v náš nápoj šumivý var času bude vříti,
vír klasů, barev též, sen plný snů a dní,
a chléb až rozlomíš z mé hořké setby žití,
žeň poznáš klasů mých, chuť záře měsíční.

Vítězná píseň.

Vysvětli, duše má, extatickou slávu té písně němých, nejvyšších oktáv,
když bolesť železným klíčem napjala struny tvé v poslední, nejhlubší závit
dle základního tónu tajemného laděné, v němž vesmírem zvoní
hymna Nepoznaného.

Opojení nás vedlo v nejnižší rozlohy snění se svahu denního světla
a mlhy nám vstoupaly vstříc ze zdrojů, jimiž omamovaly se ~~světy~~ věky
a karavany nešťastných duší. Černé slunce smrti tam plálo
a házelo paprsky podmíněné jinými zákony chvění.

Na květy naší lásky a touhy se přissálo zsinalou žízní,
pilo z nich růžové dechnutí jiter, zardělých svatebním procitnutím,
ledovým ohněm je ztrávilo, až barvy z nich kouřily špinavým dýmem
a v slzách tekla z nich vyhnaná vůně a rozkoš pozemských zraků.

Dráhy našeho ~~zraku~~ letu, jenž vířil královskými slunci, v uzly zaklesla tíže,
síť mystická, jak motýly chytající světy a lovící k Středu.
Uhaslé rytmy staletých pochodů táhly po výkřicích, onemělých věky!
Mrtvé vichřice vyvrácených lesů[2] žhnelých[1] slova nám trhala u rtů!

Bohatství nesčetných pozemských zraků padala spálena v hlubiny dálek,
jež v žití dělily duše a naplnily nám okamžiky příští tisíciletími.
Cítili jsme blízkosť bratrského množství, objetí nesčíslných dechů,
polibky beze rtů, které jsme vraceli silnými polibky omdlívání.

Avšak hustá krev země nám polarisovala v zracích záření smrti
a radostná odpověď naše sípěla, němá, výkřikem stisknuté hrůzy,
onou hlubokou řečí, již život odpovídá Neznámému,
(než přijde chvíle přijmouti nový pořádek věcí) — — Má duše!

Je teskná tvá píseň, transponovaná do oktáv pozemských tónů!
Šťasten, kdo ji neslyší znít dříve, než zemdlením nabude síly!
Však kdo ji uslyší jednou, zvoní mu příšerně ze sladkého přiznání lásky,
zvoní mu z tlukotu srdce k srdci přižehnutého.

Z šepotu rozestýlaného lože, z tepotu křídel zpívajícího jara,
ze chvění obracených listů v knize básníka milovaného,
i z lepkavého šelestu malířského štětce na plátně, kde září kouřící do tmy
umění maluje prchavé symboly třením tahy fosforovými.

Mé dědictví položils…

Má slova nejlahodnější mi zemřela v bolestném mlčení,
mé pohledy nejvýmluvnější uhasly bez odpovědi:
když mrtvá slova mne probudí výčitkou ze snění,
mrtvé pohledy z bezesných nocí mi do duše hledí.

Usměvy, jež v tvářích mi zkvetly, v cizích duších mi uvadly,
a které v cizích tvářích mi svadly, v duši mne rozkvetlé bolí.
Krůpěje, jež z naříznutých větví rozkoše na rty mi nepadly,
v snění na rtech mi roztály, jak sestydlé v krystaly solí.

Na cestách mých kroků ležely stíny z oblaků staletí,
na cestách mých zraků obrazy vzdušné, odražené z nekonečna;
na cestách mé touhy směla se mystických blankytů rozpjetí,
na cestách mé duše teskno a dvojsmyslné mlčení věčna.

Mé dědictví položils v krajinu snění a tušení,
mé růže jsi vytrhal a přesadil do jiných zázračných sadů;
jejich vůně mne omdlívá v extasích modlitby a umění,
a nádhera jejich barev hoří mi ze Západu.

Svítání na západě.

Je květen stínů. Polední parna dávno už za sebou máme.
Den opilý krví umdlel a čistšími tóny hraje.
Hořící trámové vězení našeho s praskotem ohně se láme,
a u cesty nezralé ovoce naše reflexem západu zraje.

Nežel, má duše, že dojdem až v noci k tvému rodnému městu
a zahrad jeho že neuzříme pak v soumracích, po klekání:
naše vlastní uhaslé dni nám paprsky postelou v cestu
a jásotem po léta vyslaných nadějí budeme uvítáni.

Den září zatmívá dálky, — noc temnem zapaluje výše.
Průlomem zřícených krovů se nad námi otvírá nebe.
A v symfonii bratrských hlasů, jež vonným průvalem dýše
od světa k světu, jak písně lodí plujících vedle sebe,

v rozkoši puštěného světla, v dotycích neznámých slovu,
pod stíny, jež na pozemskou myšlenku vrhl jsi tajemstvími
jak v úzkosti dechnutý signál, zdoušený stěnami kovu,
sen zemský k tvé slavnosti se rozleje vlnami jásavými.

O Věčný! Ať tušení naše jsou sladká těm, kteří v bolestech tonou.
Pějeme hymnu ze slov, jež značí smír ve všech jazycích země.
Neboť nám, kteří věříme, je den tvůj dobou zrání zahořkle vonnou,
praskající v bolestných klasech a večerem chlazenou jemně.

Víno silných.

Bratří, z ruky do ruky podávejme víno silných v mé číši;
věky ho chránily na vinicích před mrazem, jak dýmy ohňů v čas noční.
Vinaři jeho byli Smutek a Samota.

Než se nadáme, uslyšíme, jak vedle nás rytmicky dýchá mystická píseň
a na rtech ucítíme číš svoji teplou od jejích etherných retů.
Tajemný proud zavře se kruhem kol našeho stolu,
vymkne nás ze zákonů země a život, a smrt bude našemu snění odpovídati.
Uslyšíme šumění neviditelných řek, jež protékají staletími,
uvidíme oblak Věčného skloněný k vodám, svítiti z hlubin jak slunce.
Opojení učiní duši naši světlou, jak duši budoucích lidí,
a otráveni snem zemřeme před smrtí svou a po smrti budeme žíti.

Poslušni budeme čísti v tvé knize, o Věčný, a k obrazům jejím učíme slova.
V čarovném kruhu, velkém jak obzor, se zavřeme úzkostem noci.
Příval tvůj uhasí stavení naše, hořící ze čtyř stran plameny bolesti;
a kvasem svým pokyne nám těsto nového chleba.
Lampy naše budou prameny oleje, jenž bude svítiti, nehnut, uprostřed větrů.
Zahradami budou nám hroby a smrt svou budeme zpěvem kolébati.
Hovořiti budeme mlčením a políbením bude neviditelné potkání touhy,
Odpovědí naší bude zazáření zraků při objetí myšlének v dálce.
V paprscích upřeného pohledu našeho stane se průhledným neprůhledné.
Nepůjdeme mlhami slzí z krajiny snů do země žití, neb obě splyne,
a slzy, jak rosa na osení věků, vypitá sluncem, zdvihnou se nad námi
v purpurech ranních.

Okna naše ukáží nám barvy umyté nebeskou bouří
a jed ve šťávách květin shoří za uzdravujících vůní.
Stíny složí se nám jak péra v křídlech, posetá hvězdami, smějící se dálkám.
Síly, jež tisíciletí spaly, neznámy duším, vzbudíme pod příkrytím barev a tvarů,
i vstanou z ledovců točen, z pralesů moří, z tajemných dílen hmoty
a spustí se z neviditelných konstelací.

Hleděti budeme řadou dní jak řadou skleněných dveří za
sebou ležících síní,
jimiž nám naproti přichází slunce, věnčené zelení zahrad.
Jako nebesa vonného lože milenců zatmí se nad námi noci.
Minulost ztratí se v dálce, jak kouř továren města, z něhož jsme vyjeli dávno.
Myšlenky naše budou místo šíří prostorů, naplněných etherem, jímž
dýchají světy. — —

Unaveni světem, ruku podáme Přítelkyni, aby nás odvedla odsud
a smrt naše bude jak smrt očištěných lidí. Podobná chůzi
z pokojů přesycených vůněmi do chrámu na neděli květnou.
Podobná vstoupení na loď za vlání praporů a v orchestrech hudeb.
Podobná odchodu vojska do dobytých zemí, jemuž házejí kytice z oken.
Podobná radostné odpovědi chóru po slovech kněze, zamlžených tajemstvím.
Podobná políbení, které potrvá déle než systémy světů,
podobná výkřiku všech písní, skrytých ve všech minulých i budoucích
duších a světech,
a smíšení všech minulých i budoucích dní a nocí v jediný den,
v němž nebude noci.

Bratři, z ruky do ruky podávejme víno silných v své číši:
hvězdy, které naň pršely v květu, ať nahází do našich zraků.
Trest slabých bude, že zapomenou své jméno při procitnutí
a odměna silných, že v zářící tmě vzpomenou na ostrovy zajetí svého.